

اندیشه‌های حقوق عمومی

مؤلف:

جمعی از نویسندگان

به اهتمام:

پژوهشکده شورای نگهبان

سرشناسنامه: سلیمانی درچه، محمد، ۱۳۶۷ -، گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور: اندیشه‌های حقوق عمومی / گردآورنده محمد سلیمانی درچه ؛ به اهتمام پژوهشکده
شورای نگهبان.
مشخصات نشر: تهران: شورای نگهبان، پژوهشکده شورای نگهبان، ۱۴۰۳ -
شابک: دوره: ۰-۰۷-۵۰۶۸-۶۲۲-۹۷۸، ۷-۰۸-۵۰۶۸-۶۲۲-۹۷۸ ج: ۱
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
موضوع: حقوق عمومی — ایران — مقاله‌ها و خطابه‌ها
Public law—Iran—Addresses, lectures, essays
شناسه افزوده: شورای نگهبان. پژوهشکده شورای نگهبان
رده‌بندی کنگره: KMH۲۰۰۰
رده‌بندی دیویی: ۳۴۹/۵۵
شماره کتابشناسی ملی: ۹۸۵۹۰۰۳
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

اندیشه‌های حقوق عمومی

مؤلف: جمعی از نویسندگان
گردآورنده: محمد سلیمانی درچه
صفحه‌آرا: امین مددی
ناظر فنی: سیدمحمدرضا سیدعلیخانی
ناشر: پژوهشکده شورای نگهبان

چاپ اول: پاییز ۱۴۰۳ - تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

شابک دوره: ۰-۰۷-۵۰۶۸-۶۲۲-۹۷۸

شابک جلد اول: ۷-۰۸-۵۰۶۸-۶۲۲-۹۷۸

قیمت: ۱۰۰ هزار تومان

آدرس: تهران، خیابان شهید بهشتی، خیابان سرافراز، کوچه پنجم، پلاک ۱۱

تلفن: ۰۲۱-۸۸۷۵۰۰۷۰

فهرست مطالب

- حقوق فرهنگی در فرمان حکومتی حضرت رسول(ص) به معاذ بن جبل با نگاهی به
قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ۱
محمود جمال‌الدین زنجانی، ولی‌الله حیدر نژاد
- نقش و اثر امام خمینی (ره) در تکوین و تدوین قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
۲۱
محمد بهادری جهرمی، کمال کدخدامرادی
- مطالعه‌ی تطبیقی اصول اقتصاد سیاسی امام خمینی(ره) و قانون اساسی ۴۵
جواد کاشانی، حسین عبداللهی
- مفهوم قانونگذاری در آرای فقهی و حقوقی سید محمدباقر صدر ۶۳
سیدعلیرضا حائری، حامد نیکونهاد، حسین امینی‌پزوه
- تأملی در نظریه‌ی منطقه‌الفراغ از منظر شهید صدر(ره) و نقدها و نقص‌های آن ۸۹
محسن اسماعیلی، محمدرضا اصغری شورستانی، رضا رشیدی
- تفسیر قصدگرایانه از جایگاه و صلاحیت‌های شورای نگهبان در پرتو اندیشه‌های
شهید بهشتی ۱۰۹
محمدرضا اصغری شورستانی، محمدصادق داریوند
- تحلیل انتقادی بر تعاریف قانون در فلسفه حقوق پوزیتیویستی ۱۲۷
مسعود الماسی
- طرح تأسیس نظری ایده تفکیک قوا به مثابه ویژگی سازمانی مشروطه‌گرایی، با تأکید
بر اندیشه فیلمر و لاک ۱۴۹
محمد جواهری طهرانی، فاطمه مافی

مقدمه

اندیشه‌های متفکران حقوق عمومی منشأ شکل‌گیری و توسعه مفاهیم اساسی حقوق عمومی، مانند حاکمیت، حاکمیت قانون، حقوق و آزادی‌های فردی و اجتماعی، دولت و ساختار آن و تفکیک قوا بوده است. از همین رو مطالعه و تحقیق در زمینه اندیشه‌های اندیشمندان حقوق عمومی در راستای فهم تاریخچه و تحولات این گرایش ضروری به نظر می‌رسد و این امکان را به پژوهشگران می‌دهد تا درک عمیق‌تری نسبت به این مفاهیم پیدا کرده و با عوامل تأثیرگذار بر شکل‌گیری آن‌ها و چگونگی تکامل آن‌ها در طول زمان آشنا شوند.

از سوی دیگر نظریه‌های حقوقی به عنوان چارچوب‌های فکری به سیاست‌گذاران و قانون‌گذاران کمک می‌کند تا اصول بنیادی حقوق عمومی را بهتر درک کرده و در تصمیم‌گیری‌های حقوقی از آن‌ها بهره ببرند. علاوه بر این مطالعه اندیشه‌های حقوقی به غنی‌تر شدن مبانی نظری کمک کرده و منجر به تقویت بنیان‌های علمی حقوق عمومی می‌شود.

علیرغم نکات بیان شده، هرچند بررسی اندیشه‌های متفکران در زمینه حقوق عمومی می‌تواند برای چالش‌های معاصر پاسخ‌هایی ارائه دهد اما در عین حال بسیاری از نظریه‌های علمی نیازمند بازنگری و تحلیل انتقادی است تا با شرایط کنونی جوامع و چالش‌های جدید سازگار شوند. لذا مطالعه اندیشه‌های اندیشمندان حقوق عمومی این فرصت را فراهم می‌آورد تا از گذشته درس گرفته و اصلاحات و تحولات آتی را بر تجربه‌های پیشین بنا نهیم.

این اثر شامل مجموعه مقالاتی در زمینه اندیشه‌های حقوق عمومی، مفاهیم حقوق اساسی، و تفسیر و تحلیل اندیشه‌های فقهی و حقوقی با رویکرد اسلامی است که پیش از این در شماره‌های مختلف فصلنامه دانش حقوق عمومی توسط پژوهشکده شورای نگهبان گردآوری و منتشر شده است و اینک پس از جمع‌بندی موضوعی و تدوین در قالب یک اثر علمی منسجم به دانشجویان، پژوهشگران و صاحب‌نظران حقوق عمومی ارائه می‌شود.

مطالعه این اثر می‌تواند به درک مفاهیم اساسی حقوق عمومی، پیوندهای آن با موضوعات اسلامی، تطبیق میان اندیشه‌های دینی و مفاهیم حقوقی معاصر، فهم نقش دین در اداره جامعه و تحلیل و نقد نهادهای حقوقی در نظام جمهوری اسلامی ایران کمک نماید و به عنوان یک منبع پایه‌ای برای پژوهش‌های بیشتر در حوزه حقوق عمومی و فقه سیاسی مورد استفاده قرار گیرد.

لازم به ذکر است مطالب بیان شده در مقالات لزوماً بیانگر نظرات پژوهشکده شورای نگهبان نبوده و صرفاً ایده و نظرات نگارندگان آن‌ها می‌باشد.

پژوهشکده شورای نگهبان

پاییز ۱۴۰۳